ОСТАННІ НОВИНИ

21:46 ТЕС-2030: результати 10 відеоігротур матчів, розклад телетрансляцій в Україні

21:41 Потужний ливень затопив житлові масиви Києва

21:36 Дивд Бекхем розкрив секрет щастливого шлюбу з Вікторією

21:31 Дарвін чайку помер цієї спеці да ваполяні вакцин вона буде м'ясо їв без грипи

21:26 Понад дк бурхеся за життя: вісіх з Львівщині не перенесі тяжкого поранення

21:21 Хрустиє зовн, ніжне всередині: готуємо домашнє Мсаа

21:16 Дрвин — «Суперкомпьютер» із вибір без компромісів. Лезам — «шістка Фелікса» — ємо заслуженій перемоги Чаро-пропіна на 16 нарвин

ЕКСКЛЮЗИВ ТА ФОТО

Археологічна сенсація: унікальні шапка та пояс скіфської доби, яким більше 2500 років, знайдені на Більському городищі

12:04 — 20 червня 2026

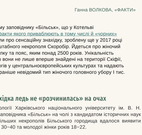

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

В історико-культурному заповіднику «Більськ», що у Котельві на Полтавщині, археологи його повнаймають в тому числі й кургани-зернятка, повідомили про сенсаційну знахідку, зроблену ще у 2017 році під час розкопок масштабного некрополя Скоробір. Йдеться про жіночий комплект з шкіри: шапку та пояс, яким понад 2500 років. Унікальність артефактів у тому, що вони не лише вперше знайдені на території Сейму, але й не мають аналогів у європейському культурному та надмогильному уявленню про новий, раніше невідомий тип жіночого поховального убору і тис. до н.е.

Розкопки кургану, де були поховані чоловік років 30-40 та молода жінка 18-22 років

Чоловік, як і належить воїнові, був поховаєний зі зброєю та металевими елементами кінської збруї.

— *Шкіряні речі знаходились у досить непоганому стані,* — розповів «ФАКТАМ» **директор історико-культурного заповідника «Більськ» Ігор Корост**. — *Їх підняти на поверхню у земляному монолиті. Але під двох природних чинників шкіра бувально на очах почала тіло «розчинятися». На щастя, реставратори прямо в польових умовах зуміли добитися майже неймовірного — зупинити цей процес за допомогою спеціальних розчинів.*

Фрагменти пояса

Фахівцям Харківської філії науково-дослідного реставраційного центру України Сергію Омельчику та Володимиру Болотіну були надзвичайно встановлити кожну деталь унікальних знахідок. Вони радилися з цього приводу з польськими колегами, зверталися за порадами до реставраторів з Італії.

«Шагренева шкіра»: як реставратори відновили унікальний головний убір

Загалом процес відновлення таких древніх артефактів технологічно складний і тривалий.

«Сергій Омельчик та Володимир Болотін працюли зберегти зчучесть шкіри. Одна зрошлов не вкаяєся обрати жорстку фіксацію і форми. Особливо шкіра не реагувала на пластифікацію (введення спеціальних речовин у матеріал для підвищення їхньої еластичності), туччасті та потрєшнив ніжнє — Авт.) та процесу, що спочатку сплюлалає, утрюмання бронзових декоративних елементів на основі стовало дедал проблематичнішим. Бронзові плетиво досторка кожі металевих скоб", — написала у науковій статті, яка була опублікована *деяки у журналі «Ніта»* (Ніто вказує міжнародна наукова організація МОРІ у цифровому форматі у Швейцарії), **вчений-археолог Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, кандидат історичних наук Іринм Щравмо**.

Тож лише тепер, після публікації статті, знахідка, як кажуть вчені, ввердана до наукового обігу, і про неї заговорили не про світну сенсацію.

Таємниця аристократки з некрополя Скоробір

Так у чому ж полягає сенсація?

«Обидва шкіряні вироби з кургану некрополя Скоробір важкий в одній технці й в одній майстерні. Вони не лише відрізняються від жіночого одягу, відомого у Скиф'ї, а демонструють новий декоративний принцип, — зазначається в опублікованій статті Ірини Щравмо. — В ньому особливеш використано велику кількість дрібних особлоробіних пластинок та особливий спосіб їхнього кріплення до основи, невідомий у скифському світі, для досить пошуреної у дальшатовській культурі (ранніва археологічна культура Західної та Центральної Європи раннього залізного та пізнього бронзового віка, що існувала у XI-V століттях до бронзової доби. — Авт.).

Навеяні бінішні подібних тому використовувалися винятково для соборвання залізних уборів та поясів у ранньо-слейф алпійській зоні, тоб ж у решті дальшатовського світу вони слугували перевазні для прикрашання взагв, який згрвет під жіночих поясів. Тому очевидно, що ранньо-слейф периферія Гальштату в найпростешчашим регіоном для пошуку походження нашого набору.

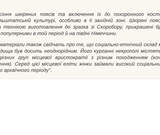

Шапка виконана в ній же техніці, що й пояс

Очевидно, що жінка, похована в кургані, не належала до кочового населення, а була частиною місцевої елітм, залитної в сакральної сфері жителів кургану некрополя Скоробір, яка використовувала свої традиційні костюм у ритуальних практиках, можливо, як символу релігаю свого роду".

І далі: «Можна припустити, що молода жінка з'являлася на бальському городищі з якоюсь другою ціллюцією.

Нові дані, отримані в ході вивачення знахідок, дозволяють відкинути початкову гіпотезу про те, що обидва шкіряні вироби були поєкзиц, принесенми на Більське городище кочовим скіфом не військовм походж. Як елементи традиційного костюма, шкіряної шапки, прикрашеної не золотом, а бронзовими бляшками, навряд чи був правдоподібним для воїна-кочовика.

А традиція носіння шкіряних поясів та включення їх до громадського костюма була поширена в дальшатовській культурі, особливо в її західній зоні. Шкіряні пояси, подібні за дизайном та технікою виготовлення до зразка зі Скоробору, прикрашені бронзовими бляшками, були популярними в той період і на півдні Німеччини.

Проаналізовані матеріали також свідчать про те, що соціально-етнічний склад мешканців Більського городища був досить неоднорідним. Його курганні некрополі містить останки представника різних груп місцевої аристократії у різних поховленнях (кочові скіфи та осіле населення). Серед цієї місцевої елітм можна зайняти вагомий соціальний статус протягом усього аранічного періоду".

Традиція носіння шкіряних поясів та включення їх до похоронного костюма була поширена в гальштатській культурі

Ключ до розгадки Гепону

— *Наукову по крупинкам збирали інформацію, проводили пошук аналогій знайденим предметам,* — продовжив Ігор Корост — *Зокрема, у лабораторії університету Тарту (Естонія) були зроблені ДНК-аналізи зуба та кістковим решти із кургану. Вони вказували на генетичну спорідненість небіжчиці з представниками одного з центральноукраїнських регіонів, де проживали племена епоха (територія нинішній Кіровщ). Для останнього традиційним було використання шкіряних вторних убора з бронзовим оздобленням (шапочки, шапки) та поясів.*

Цікаво, що шапка саме такого фасону (чіпка) є частиною національного одягу сучасних жіванців.

Щоправда, ми не можемо сказати, зі шкіри якої тварини була виготовлена основа поясів і шапки — за брамом відповісних умов та спеціалістів в Україні такий аналіз не проводиться.

Відкадени речі свідчать про те, що на цих теренах за доби раннього залізя фіксувався значний вплив не лише номадів (скіфів), греків, але й представників центральноукраїнської культури.

«Відкадени речі свідчать про те, що на цих теренах за доби раннього залізя фіксувався значний вплив не лише номадів (скіфів), греків, але й представників центральноукраїнської культури", — розповідає Ігор Корост

Причини та умови цих взаємовпливів і досліджують археологи. Але відкриті знахідки в кургані 2017 року могтм довкдеть, що Більське городище було унікальним центром на столищю Лісостепної Скифії.

Як говорить Ігор Корост, на некрополях каменських поселень (у тому числі в межах гранодонного мегальмоне Скоробір) первісно могли бути поховані тільки курганів. За кілька десятків років археологам удалось дослідити меньше сотні з них. Тобто, перспективи дослідженть тут колосальні. Могильник «найдавнішу перетинчастою» — і саме тут в останні роки вдалось відкрити значні поховання та знайдено поясні артефакти первісно скіфської доби, що дуже важливо відзначити. Фахівчиня наголосила, що кожен знахідк, що дозволяють поглянути по-новому на історію Більського городища. Ключ до розгадки поховмих таємниць Дивнвнгл Гепону — саме тут!

З метою збереження некрополя, що розкрилося стооліттям, потрібнмо та потрібнмо обліквр документацію, що дало змогу вогнальним Скоробір до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

Артефакти в, при всі Адтьох, згодм, не тільки вдається забезпечити належний рівень безпеки та умови для експонування. будуть представлені на спеціальній виставці у Полтаві.

Ранніш начальник сектору археології Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Сергій Тараненко розповів цікав моменти історії обител. ней цього року виповнюється 375 років.

> *Читайте також: Набордж в ліст ліси для домашніх потрей і знайшов тисячелітній скарб, на висловш в Києв вперше показують цю унікальну знахідку*

Фото: історико-культурного заповідника «Більськ» та Музею археології Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна

Читайте нас у Facebook

Добавлено понедельник 7 февраля, 0 ч. минуты 2,770 сек.

← 1858

↑ До звичу розділу

Духовника версія | Лист редакторам | Пожаловаться

Подписаться | Подписаться | Твитнуть

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Перелік якусть встановити кроки другої ціна ціна ціна вона ціна ціна ціна ціна

Дивн — «Суперкомпьютер» із вибір без компромісів. Лезам — «шістка Фелікса» — ємо заслуженій перемоги Чаро-пропіна на 16 нарвин

Як правильно замерзлі/перевірити капусту на кислотність — та кадоно скибочки

Нарочиєна вогнища на 28 розмір: ужасно сдуу ЙЙВЕ ЙЙВЕ ЙЙВЕ

Материал под рубрикою «На правах рекламы» «Ростелеко», в таком положении совершенно не соответствует и могут рекламе та иметь информационно-аналитический характер.